Lietas Nr. C20241113

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2016.gada 20.decembrī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja: Z.Zaiceva
tiesneši J.Mauliņa un L.Vēbere
ar sekretāri /sekretāre/

izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā civillietu pašvaldības SIA "Ventspils siltums" prasībā pret /persona E/ par parāda piedziņu, sakarā ar /persona E/ apelācijas sūdzību par Liepājas tiesas 2013.gada 7.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

Pašvaldības SIA "Ventspils siltums" cēlusi tiesā prasību pret /persona E/ lūdzot piedzīt no atbildētājas parādu par piegādāto siltumenerģiju 2414,50 EUR (1696,92 LVL) un likumiskos procentus 290,62 EUR (204,25 LVL), kopā 2705,12 EUR (1901,17 LVL), nosakot prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās, bet neapmaksātās pamatsummas. Prasībā norādīts, ka atbildētājas īpašumā esošais dzīvoklis /adrese/ ir apgādāts ar centrālo apkuri un karsto ūdeni. Prasītāja šim dzīvoklis piegādā siltumenerģiju apkurei un siltā ūdens apgādei, bet atbildētāja par saņemto siltumenerģiju maksā neregulāri un nepilnā apmērā un uz 2013.gada 28.februāri parāds sastāda 2414,50 EUR. Likumiskie procenti par nokavējumu sastāda 290,62 EUR.

Ar Liepājas tiesas 2013.gada 7.jūnija spriedumu prasība apmierināta un no atbildētājas prasītājas labā piedzīts parāds par piegādāto siltumenerģiju 2414,50 EUR un likumiskie kavējuma procenti 290,62 EUR, kā arī tiesas izdevumi un noteiktas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda.

Tiesa novērtējusi, ka atbildētāja ir dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašniece kopš 2006.gada 16.februāra, ka atbildētāja nav apstrīdējusi faktu, ka dzīvoklim prasītājs ir piegādājis siltumenerģiju un atbildētāja to ir saņēmusi.

Par nebūtisku tiesa atzinusi atbildētāja norādīto, ka atbildētāja nav pilnvarojusi /persona H/ slēgt Līgumu Nr.A-210 par siltumenerģijas piegādi dzīvojamai ēkai. Kā neatbilstošus lietas faktiskajiem apstākļiem tiesa novērtējusi atbildētājas pārstāves iebildumus, ka prasību nav iespējams apmierināt, jo lietai nav pievienoti rēķini.

Tiesa konstatējusi, ka starp pusēm nav strīda, ka 2005.gada 22.decembrī, taisīts Notariāls akts – Vienošanās, kurā /persona I/ un /persona J/ atteikušies no dzīvokļa /adrese/ privatizācijas un neiebilst, ka to privatizē atbildētāja, savukārt /persona J/ un /persona I/ tiek piešķirta tiesība līdz viņu mūža galam dzīvot un lietot minēto īpašumu, t.i., dzīvoklim nodibināts dzīvokļa servitūts. Tiesa atzinusi, ka Civillikuma 1230.pantā noteiktais par nepieciešamajiem uzlabojumiem un citas nastas, attiecas uz dzīvokļa īpašnieka un lietotāju savstarpējām attiecībām. Bez tam, tiesa nodibinājusi, ka Zemesgrāmatā attiecīgajam dzīvoklim ierakstu par servitūtiem nav.

Tāpat tiesa norādījusi, ka atbildētājas iesniegtajā 1998.gada 7.aprīļa līguma par siltumenerģijas piegādi un lietošanu gaismas kopijā, kas tādējādi nevar lietā kalpot kā pierādījums, kā līgumslēdzēja puse ir norādīta īrniece /persona J/. /persona J/ privatizācijas rezultātā ir zaudējusi īrnieces statusu un līdz ar to arī pats līgums.

Līdz ar to tiesa atzinusi, ka par patērēto siltumenerģiju jāmaksā dzīvokļa īpašniecei. Spriedums pamatots uz likuma "Par dzīvokļa īpašumu" (spēkā līdz 2010.gada 31.decembrim) 8.un 12.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 10.un 13.pantu, Civillikuma 1759., 1765.pantu.

Apelācijas sūdzību par šo spriedumu iesniegusi atbildētāja, kurā norādīts, ka 2005.gada 22.decembra notariāli sastādītās Vienošanās 3.punkts paredz, ka nekustamam īpašumam nodibināts personālservitūts un piešķirta tiesība /persona J/ un /persona I/ līdz viņu mūža galam dzīvot un lietot minēto dzīvokļa īpašumu, līdz ar to dzīvokļa tiesību izlietotājiem bija jānomaksā minētie siltumenerģijas maksājumi pilnā apmērā. /persona J/ 1998.gada 7.aprīlī noslēdza līgumu par siltumenerģijas piegādi un uzņēmās apmaksas saistības. Minētais līgums nav pārtraukts.

Savukārt, 2005.gada 30.augusta Līgums par siltumenerģijas piegādi un lietošanu, kuru parakstījis dzīvokļu īpašnieku pilnvarotā persona /persona H/, bet prasībai nav pievienoti pierādījumi, kas apliecina /persona H/ tiesības parakstīt šo līgumu. Atbildētāja nekad nav bijusi minētā līguma dalībnieks, kā arī nav to parakstījusi.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka parādsaistības veidojušās jau no 2009.gada janvāra mēneša, bet atbildētāja par parāda esamību informēta un brīdināta tikai 2013.gada 18.februārī.

Tāpat apelācijas sūdzības iesniedzēja ir atsaukusies uz judikatūru - Senāta spriedumu lietā Nr.SKC-43/2011, kurā norādīts, ka, atbilstoši Civillikuma 1511.pantam, līgums ir vairāku personu savstarpējs, uz vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību. Bez brīvas gribas izteikuma nav tiesiska darījuma.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka prasītājs, noslēdzot līgumu ar /persona J/ un /persona H/, ir vienojies ar atbilstošām līgumslēdzējpusēm, bet nav vienojies ar atbildētāju, un tādējādi iesniegtais prasības pieteikums ir nepamatots. Prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu, kas apliecina parāda saistības esamību /persona E/.

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2013.gada 24.oktobra spriedumu prasība noraidīta, savukārt, ar LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumu Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 24.oktobra spriedums atcelts un lieta nodota jaunai izskatīšanai.

LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā norādīts, ka no likuma "Par dzīvokļa īpašumu", kas bija spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim, 12.panta un Dzīvokļa īpašuma likuma, kas stājās spēkā 2011.gada 1.janvārī, 10.panta 3.punkta, kā arī likuma "Par dzīvojamo

telpu īrī" 11.^{3} panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem nav atkarīgs no paša īpašnieka īpašuma lietošanas fakta. Bez tam norādīts, ka apelācijas instances tiesa nepareizi novērtējusi 2005.gada 22.decembra vienošanās tiesiskās sekas un nepamatoti attiecinājusi uz tām Civillikuma 1230.pantu. Bez tam LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā norādīts, ka apelācijas instances tiesa nepareizi izpratusi likuma "Par dzīvokļa īpašumu" regulējumu attiecībā uz rēķinu vai brīdinājumu ietekmi uz prasītājas tiesībām piedzīt parādu.

Tiesas sēdē Prasītājas pārstāvis /persona L/ prasību uzturēja, lūdz to apmierināt.

Atbildētājas pārstāve /persona M/ prasību neatzina, lūdza to noraidīt uz apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem. Bez tam paskaidroja, ka atbildētāja nevēlas vienoties par strīda risināšanu ar izlīgumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi pierādījumus, noklausījusies pušu paskaidrojumus, tiesas kolēģija uzskata, ka prasība pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertā argumentācija prasības apmierināšanai ir pareiza un pilnībā pietiekama, kam tiesas kolēģija pievienojas. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu tiesas kolēģija lietas faktisko apstākļu juridisko novērtējumu un apsvērumus, ko devusi pirmās instances tiesa savā spriedumā atkārtoti nesniedz.

Apelācijas instances tiesa ņem vērā, ka pušu starpā strīds nepastāv par to, ka atbildētāja ir dzīvokļa īpašuma /adrese/, jeb kopīpašuma 249/10000 domājamo daļu no daudzdzīvokļu mājas, īpašniece, pamatojoties uz 2006.gada 16.februāra pirkuma līgumu. Strīds nav arī par to, ka dzīvoklim ir piegādāta siltumenerģija strīdus laika posmā, kā arī, ka 1998.gada 7.aprīlī /persona J/, kā īrniece, bija noslēgusi līgumu par siltumenerģijas piegādi ar pašvaldības SIA „Pārventas Siltums".

Tāpat, lietā ir nodibināts, ka /persona E/ 2005.gada 22.decembrī noslēgusi vienošanos ar /persona J/ un /persona I/ par dzīvokļa privatizāciju, kurā puses vienojušās par nekustamā īpašuma /adrese/, nodibināto personālservitūtu, pielīgstot tiesības /persona J/ un /persona I/ līdz viņu mūža galam dzīvot un lietot minēto dzīvokļa īpašumu (turpmāk tekstā – Vienošanās).

Šajā spriedumā norādīto argumentu dēļ kritiski novērtējams apelācijas sūdzībā norādītais, ka atbildētājai nav pienākums norēķināties par saņemto siltumenerģiju 2414,50 EUR apmērā par laika posmu no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 28.februārim tā iemesla dēļ, ka 1998.gada 7.aprīlī /persona J/ noslēgusi Līgumu par siltumenerģijas piegādi, bet 2005.gada 30.augusta Līgumu par siltumenerģijas piegādi parakstījusi dzīvokļu īpašnieku pilnvarotā persona, par kuras pilnvarām parakstīt šādu līgumu prasībai nav pievienoti pierādījumi, kā arī, ka saskaņā ar 2005.gada 22.decembra Vienošanos, atbildētājai nebija pienākums norēķināties par siltumenerģiju.

Kurzemes apgabaltiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 476.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka likuma tulkojums, kas izteikts kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāts tiesai, kas šo lietu izskata no jauna.

Tiesas kolēģija ņem vērā LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā secināto, ka līdz ar īpašuma tiesību iegūšanu, pamatojoties uz 2006.gada 16.februāra pirkuma līgumu, /persona E/ uz likuma pamata radās pienākumi attiecībā uz dzīvokļa īpašuma uzturēšanu.

Tā, apelācijas instances tiesa, vadoties no LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā norādītā, atzīst, ka atbildētāja nav ņēmusi vērā, ka laikā līdz 2011.gada 1.janvārim dzīvokļa īpašnieka pienākumus noteica likums „Par dzīvokļa īpašumu", proti, šā likuma 12.panta pirmā daļa paredz, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa īpašumā esošajam kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmuma pamata noteiktos izdevumus, kas nepieciešami dzīvojamās mājas obligāti veicamo pārvaldīšanas darbību nodrošināšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopsapulces noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja šāda atlīdzība paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā. Bet minētā panta ceturtā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Savukārt, no 2011.gada 1.janvāra dzīvokļa īpašnieka tiesības un pienākumus regulē Dzīvokļa īpašuma likums, kura 10.panta 3.punktā noteikts, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana). Likuma „Par dzīvojamo telpu īrī" 11.^{3} panta pirmās daļas 1.punkts noteic, kādi pamatpakalpojumi nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu (apkure, aukstais ūdens, kanalizācija un sadzīves atkritumu izvešana).

Kurzemes apgabaltiesa ņem vērā LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā norādīto, ka no minētajām tiesību normām nepārprotami izriet, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem nav atkarīgs no paša īpašnieka īpašuma lietošanas fakta. Likumā precīzi noteiktos dzīvokļa īpašnieka pienākumus nevar ne atcelt, ne grozīt.

Tā kā likums uzliek pienākumu tieši dzīvokļa īpašniekam norēķināties par īpašumā saņemtiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa lietošanu, par nepamatotu atzīstams arī apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka šis atbildētājas pienākums ir ticis atcelts ar Vienošanos par dzīvokļa privatizāciju, kurā pielīgtas tiesības /persona J/ un /persona I/ līdz viņu mūža galam dzīvot un lietot minēto dzīvokļa īpašumu.

Tiesas kolēģijas ieskatā atbildētāja nepareizi izprot šīs vienošanās tiesiskās sekas un nepamatoti vēlas attiecināt uz tām Civillikuma 1230.pantu, kas nosaka, ka izdevumi par dzīvoklim nepieciešamajiem izlabojumiem un citas nastas jānes dzīvokļa tiesības izlietotājam.

Uz šādu atbildētājas iebildumu pirmās instances tiesa pareizi norādījusi, ka ar Vienošanos nodibināts personālservitūts, taču Civillikuma 1230.pants regulē nekustamā īpašuma īpašnieka un attiecīgā apgrūtinājuma izlietotāja savstarpējās attiecības, nevis ierobežo trešo personu tiesības, kuras noteiktas citos normatīvajos aktos. Šādu minētās normas iztulkojumu par pareizu atzinusi arī LR Augstākā tiesa 2016.gada 28.jūnija spriedumā, norādot, ka konkrētajā gadījumā dzīvokļa īpašnieka pienākumu norēķināties par komunālajiem pakalpojumiem nosaka speciālie likumi, proti, „Par dzīvokļa īpašumu" 12.pants (spēkā līdz 2010.gada 31.decembrim) un Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 3.punkts (spēkā no 2011.gada 1.janvāra). Tādējādi, ņemot vērā Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta sestās daļas 2.punktu vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma. Līdz ar to, izspriežot strīdu, Civillikuma 1230.pants nevar tikt piemērots, jo konkrētajā gadījumā piemērojams likums „Par dzīvokļa īpašumu" un Dzīvokļa īpašuma likums, kas attiecībā pret Civillikumu ir speciālie likumi un tieši regulē minēto tiesisko attiecību.

Līdz ar to, apstāklis, ka atbildētāja savu īpašumu uz Vienošanās pamata nodevusi lietošanā citām personām, neatsvabina viņu no likumā noteiktajiem dzīvokļa īpašnieka pienākumiem.

Visbeidzot, par nepamatotiem tiek atzīti atbildētājas iebildumi par to, ka tikai 2013.gada 18.februārī atbildētāja tikusi informēta par parāda esamību.

Tiesas kolēģija ņem vērā LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 28.jūnija spriedumā norādīto, ka ne likuma „Par dzīvokļa īpašumu", ne Dzīvokļa īpašuma likuma normas neparedz nekādus priekšnosacījumus, kas konkrētajā gadījumā par strīdus laika posmu, prasītājai jāizpilda, lai tā varētu piedzīt samaksu par komunālajiem pakalpojumiem, tajā skaitā nenosaka pienākumu slēgt līgumu ar īpašniekiem, nosūtīt rēķinus vai

brīdinājumus. Jo, kā vairakkārt uzsvērts spriedumā, tad prasītājai šīs tiesības, bet atbildētājai attiecīgi pienākums maksāt, izriet no likuma.

Tiesas kolēģija ņem vērā, ka faktiski visi apelācijas sūdzībā minētie argumenti ir izteikti pirmās instances tiesā, iebilstot pret prasības pamatotību, par kuru nepamatotību pirmās instances tiesas spriedums satur motivētu argumentāciju, kam apelācijas instances tiesa ir pievienojusies.

Tā kā prasība tiek apmierināta, atbilstoši Civilprocesa likuma 41. un 42. panta nosacījumiem, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva par prasību 342,98 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā samaksātie tiesas izdevumi sastāda 347,68 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmo daļu no atbildētājas prasītājas labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi, kas sastāv no izdevumiem advokāta palīdzības samaksai, ceļa izdevumiem un izdevumiem par rakstveida pierādījumu iegūšanu.

Attiecībā par izdevumiem advokāta palīdzības samaksai, prasītāja pārstāvis iesniedzis rēķinus ka faktiskie izdevumi par advokāta palīdzību lietā sastāda 74,03 EUR pirmās instances tiesā un 77,72 EUR apelācijas instancē.

Civilprocesa likuma 44.panta otrā daļa paredz, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums apmierināts pilnīgi vai daļēji [..] savukārt 44.panta piektā daļa paredz, ka tiesa var noteikt mazāku apmēru atlīdzināmo izdevumu advokāta palīdzības samaksai, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu, kā arī izvērtējot objektīvos, ar lietu saistītos apstākļus, it īpaši – lietas sarežģītības un apjomīguma pakāpi, tiesas sēžu skaitu lietas izskatīšanas laikā un tiesu instanci, kurā lieta tiek izskatīta.

Izvērtējot lietas sarežģītību, apjomīgumu, notikušās tiesas sēdēs pirmās un apelācijas instances tiesā, tiesas kolēģija vērtē, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas a) apakšpunktam un piektajai daļai, izdevumi advokāta palīdzības samaksai no prasītājas par labu atbildētājai piedzenami to faktiskajā 151,75 EUR apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augšminēto un Latvijas Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 430., 432., 434., 204.[1].pantiem, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /persona E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Ventspils siltums", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parādu par piegādāto siltumenerģiju 2414,50 EUR (divi tūkstoši četri simti četrpadsmit *euro* un 50 centi) un likumiskos kavējuma procentus par laika periodu no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 28.februārim 290,62 EUR (divi simti deviņdesmit *euro* un 62 centi), samaksātos tiesas izdevumus 347,68 EUR (trīs simti četrdesmit septiņi *euro* un 68 centi) un izdevumus advokāta palīdzības samaksai 151,75 EUR (simti piecdesmit viens *euro* un 75 centi).

Noteikt SIA "Ventspils siltums" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /persona E/ likumiskos procentus 6% apmērā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas 2414,50 EUR.

Noteikt /persona E/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 3.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Z.Zaiceva
Tiesnese J.Mauliņa
Tiesnese L.Vēbere